Egyezmény a szellemi kulturális örökség védelméről

Az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (a továbbiakban: UNESCO) Általános Konferenciája a 2003. szeptember 29.-október 17. között Párizsban tartott 32. ülésszakán,

hivatkozással az érvényben lévő nemzetközi emberi jogi okmányokra, különösen az 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az 1966. évi Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányra és az 1966. évi Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányra,

figyelembe véve a szellemi kulturális örökség jelentőségét, mint a kulturális sokszínűség mozgatórugóját és a fenntartható fejlődés biztosítékát, amelyet a hagyományos kultúra és folklór megőrzéséről szóló 1989. évi UNESCO-ajánlás, az UNESCO 2001. évi, a kulturális sokszínűségről szóló egyetemes nyilatkozata és a kulturális miniszterek harmadik kerekasztala által 2002-ben elfogadott isztambuli nyilatkozat is hangsúlyozott,

figyelembe véve a szellemi kulturális örökség, valamint az anyagi kulturális és a természeti örökség mélyen gyökerező egymásrautaltságát,

felismerve, hogy a globalizáció és a társadalmi átalakulás folyamata, valamint az általuk a közösségek közti megújuló dialógus számára teremtett körülmények, akárcsak az intolerancia jelensége, megnövelik a szellemi kulturális örökség súlyos hanyatlásának, eltűnésének és pusztulásának veszélyét, különösen a szellemi kulturális örökség védelmére fordítandó források hiányában,

tudatában az emberiség szellemi kulturális örökségének védelmére vonatkozó egyetemes akaratnak és közös aggodalomnak,

felismerve, hogy a közösségek, különösen az ősi közösségek, csoportok és bizonyos esetekben az egyének fontos szerepet játszanak a szellemi kulturális örökség létrehozásában, védelmében, gondozásában és újrateremtésében, így gazdagítva a kulturális sokszínűséget és az emberi kreativitást,

tudomásul véve az UNESCO tevékenységének messzemenő hatását a kulturális örökség védelme terén irányadó okmányok megalkotásában, különös tekintettel az 1972. évi, a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló 1972. évi egyezményre,

tudomásul véve továbbá, hogy mindeddig nem létezik a szellemi kulturális örökség védelmét célzó többoldalú, kötelező erővel bíró okmány,

figyelembe véve, hogy szükség van a kulturális és természeti örökség védelmére vonatkozó meglévő nemzetközi megállapodások, ajánlások és határozatok szellemi kulturális örökségre vonatkozó új rendelkezésekkel történő hatékony gazdagítására és kiegészítésére,

figyelembe véve, hogy szükség van a szellemi kulturális örökség és annak védelme fontosságára vonatkozóan a tudatosság erősítésére, különösen a fiatalabb nemzedékek körében.

figyelembe véve, hogy az együttműködés és a kölcsönös segítségnyújtás szellemében a nemzetközi közösségnek a jelen Egyezmény Részes Államaival együtt hozzá kell járulnia ezen örökség védelméhez,

emlékeztetve az UNESCO szellemi kulturális örökséggel kapcsolatos programjaira, különösen az emberiség szájhagyomány útján fennmaradó és szellemi örökségének mesterműveiről szóló nyilatkozatra,

figyelembe véve a szellemi kulturális örökségnek az emberek közötti szorosabb együttműködés és megértés előmozdításában játszott felbecsülhetetlen szerepét,

2003. október tizenhetedikén elfogadja ezt az Egyezményt.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Az Egyezmény célja

Jelen Egyezmény célja a következő:

- a) a szellemi kulturális örökség védelme;
- b) az érintett közösségek, csoportok és egyének szellemi kulturális öröksége tiszteletének biztosítása;
- c) a szellemi kulturális örökség és annak kölcsönös elismerése jelentőségének helyi, nemzeti és nemzetközi szinten való tudatosítása;
- d) a nemzetközi együttműködés és segítségnyújtás fejlesztése.
- 2. cikk

Meghatározások

Jelen Egyezmény alkalmazásában:

1. "szellemi kulturális örökség": olyan szokás, ábrázolás, kifejezési forma, tudás, készség - valamint az ezekkel összefüggő eszköz, tárgy, műalkotás és kulturális színhely -, amelyet közösségek, csoportok, esetenként egyének kulturális örökségük részeként elismernek. Ez a nemzedékről nemzedékre hagyományozódó szellemi kulturális örökség - amelyet a közösségek, csoportok a környezetükre, a természettel való kapcsolatukra és a

történelmükre adott válaszként állandóan újrateremtenek - az identitás és a folytonosság érzését nyújtja számukra, ily módon segítve elő a kulturális sokszínűség és emberi kreativitás tiszteletét. Jelen Egyezmény alkalmazásában csak az érvényben lévő nemzetközi emberi jogi okmányokkal, valamint a közösségek, csoportok és egyének közötti kölcsönös tisztelet és a fenntartható fejlődés követelményével összhangban álló szellemi kulturális örökséget kell figyelembe venni;

- 2. Az 1. pontban meghatározott szellemi kulturális örökség többek között az alábbi területeken nyilvánul meg:
- a) szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját,
- b) előadóművészetek,
- c) társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események,
- d) a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok,
- e) hagyományos kézművesség;
- 3. "védelem": a szellemi kulturális örökség fennmaradását célzó intézkedések, beleértve az ilyen örökség azonosítását, dokumentálását, kutatását, megőrzését, védelmét, támogatását, megerősítését, terjesztését különösen az iskolarendszeren belüli és kívüli oktatás segítségével csakúgy, mint az ilyen örökség különféle aspektusainak felélesztését:
- 4. "Részes Államok": a jelen Egyezmény által kötelezett államok, amelyek között a jelen Egyezmény hatályos;
- 5. Jelen Egyezmény megfelelően alkalmazandó a 33. cikkben meghatározott területekre, amelyek az említett cikkben megfogalmazott feltételek értelmében jelen Egyezmény Részes Államaivá válnak. Ebben az értelemben a Részes Államok kifejezés az ilyen területekre is vonatkozik.
- 3. cikk

Egyéb nemzetközi okmányokkal való kapcsolat

Jelen Egyezmény

a) a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló 1972. évi - a szellemi kulturális örökséggel közvetlenül is összefüggésben álló - UNESCO-egyezmény keretében világörökséggé nyilvánított javak státusát nem módosítja, e javak védelmének mértékét nem csökkenti, valamint

b) nem érinti a Részes Államoknak a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogokra vonatkozó vagy a biológiai és ökológiai források használatát szabályozó, általuk aláírt nemzetközi okmányokból fakadó jogait és kötelezettségeit.

II. AZ EGYEZMÉNY SZERVEL

4 cikk

A Részes Államok Közgyűlése

- (1) Létrejön a Részes Államok Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés). Jelen Egyezmény legfőbb szerve a Közgyűlés.
- (2) A Közgyűlés kétévente tartja rendes ülését. Saját döntése alapján vagy a szellemi kulturális örökség védelmével foglalkozó kormányközi bizottság vagy a Részes Államok legalább kétharmada kérésére rendkívüli ülést is tarthat.
- (3) A Közgyűlés elfogadja eljárási szabályzatát.
- 5. cikk

A szellemi kulturális örökség védelmével foglalkozó kormányközi bizottság

- (1) Az UNESCO keretén belül létrejön egy, a szellemi kulturális örökség védelmével foglalkozó kormányközi bizottság (a továbbiakban: Bizottság). A Bizottság 18 Részes Állam képviselőiből áll, akiket a Részes Államok Közgyűlésén választanak meg, a 34. cikkel összhangban a jelen Egyezmény hatálybalépését követően.
- (2) A Bizottság tagállamainak száma 24-re emelkedik, amint az Egyezmény Részes Államainak száma eléri az 50-et.
- 6. cikk

A Bizottság tagjainak megválasztása és megbízatása

- (1) A Bizottság tagállamainak megválasztásánál a kiegyensúlyozott földrajzi képviselet és a rotáció elve érvényesül.
- (2) Az Egyezmény Részes Államai Közgyűlésen választják meg a Bizottság tagállamait négy évre.
- (3) Az első választáson megválasztott bizottsági tagállamok felének a megbízatása azonban két évre korlátozódik. Ezen tagállamok kiválasztása sorsolással történik meg az első választáson.
- (4) A Közgyűlés kétévente újra választja a Bizottság tagállamainak a felét.

- (5) Ezenkívül megfelelő számú tagállamot választ a megüresedett bizottsági helyek betöltésére is.
- (6) Egy bizottsági tagállam nem választható meg két egymást követő időszakra.
- (7) A Bizottság tagállamai a szellemi kulturális örökség különböző területein szaktekintéllyel rendelkező személyeket jelölnek saját képviseletükre.

7 cikk

A Bizottság feladatai

Minden egyéb, a jelen Egyezménnyel a Bizottságra ruházott feladat sérelme nélkül, a Bizottság feladatai az alábbiak:

- a) az Egyezmény céljainak elősegítése, végrehajtásának támogatása és felügyelete;
- b) útmutatás a legjobban bevált gyakorlatra vonatkozóan, és ajánlások adása a szellemi kulturális örökség védelmét célzó intézkedéseket illetően;
- c) a 25. cikkel összhangban az Alap forrásainak felhasználásáról szóló tervezet kidolgozása és jóváhagyásra a Közgyűlés elé terjesztése;
- d) forrásai növelése érdekében további eszközök felkutatása, az ehhez szükséges intézkedések megtétele, a 25. cikkel összhangban;
- e) a jelen Egyezmény végrehajtására vonatkozó működési irányelvek kidolgozása és jóváhagyásra a Közgyűlés elé terjesztése;
- f) a 29. cikkel összhangban a Részes Államok által benyújtott jelentések vizsgálata és összefoglaló készítése a Közgyűlés számára;
- g) a Részes Államok által benyújtott kérelmek vizsgálata és az azokról való döntés az általa meghatározott és a Közgyűlés által jóváhagyott objektív kiválasztási szempontok alapján, az alábbiak tekintetében:
- (i) felvétel a 16., 17. és 18 cikkben említett listákra és javaslatokra,
- (ii) a 22. cikkel összhangban nemzetközi segítségnyújtás megadása.

8. cikk

A Bizottság munkamódszere

(1) A Bizottság a Közgyűlésnek számol be. Minden tevékenységéről és határozatáról köteles annak jelentést tenni.

- (2) A Bizottság eljárási szabályzatát tagjainak kétharmados többségével fogadja el.
- (3) A Bizottság meghatározott időre ad hoc tanácsadói testületeket hozhat létre, amennyiben azt feladatának ellátásához szükségesnek tartja.
- (4) A Bizottság, különleges kérdések megvitatása céljából üléseire meghívhat a szellemi kulturális örökség különböző területein elismert tevékenységet folytató közjogi és magánjogi szervezeteket, illetve elismert szakértelemmel rendelkező természetes személyeket.

9. cikk

Tanácsadó szervezetek akkreditálása

- (1) A Bizottság javaslatot tesz a Közgyűlésnek a szellemi kulturális örökség területén elismert szakértelemmel rendelkező nem kormányzati szervezetek akkreditálására. Ezek a szervezetek tanácsadói joggal vesznek részt a Bizottság munkájában.
- (2) A Bizottság ezenkívül az akkreditálás kritériumaira és módozataira vonatkozóan is javaslatokat tesz a Közgyűlés számára.

10. cikk

A Titkárság

- (1) A Bizottság munkáját az UNESCO Titkársága segíti.
- (2) A Titkárság előkészíti a Közgyűlés és a Bizottság dokumentumait, valamint az ülések napirendjének tervezetét, továbbá gondoskodik a két testület döntéseinek végrehajtásáról.

III. A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELME NEMZETI SZINTEN

11. cikk

A Részes Államok szerepe

Az Egyezményben részes valamennyi állam

- a) megteszi a szükséges intézkedéseket a területén található szellemi kulturális örökség védelmének biztosítására;
- b) a 2. cikk 3. pontjában felsorolt védőintézkedések részeként a területén található szellemi kulturális örökség különböző elemeit a megfelelő közösségek, csoportok és nem kormányzati szervezetek részvételével azonosítja és meghatározza.

12. cikk

Nyilvántartás

- (1) A védelem előfeltételeként, az azonosítás biztosítása céljából a területén található szellemi kulturális örökségről minden Részes Állam a helyzetének megfelelő formában egy vagy több nyilvántartást készít. Ezeket a nyilvántartásokat rendszeresen naprakésszé kell tenni.
- (2) Amikor a Bizottság elé terjeszti a 29. cikk szerinti időszakos jelentését, a Részes Állam ezekről a nyilvántartásokról is megfelelő információt nyújt.

13. cikk

Egyéb védőintézkedések

A területén található szellemi kulturális örökség védelme, fejlesztése és megőrzése érdekében minden Részes Állam erőfeszítéseket tesz, hogy:

- a) olyan általános politikát alakítson ki, amely felértékeli a szellemi kulturális örökség társadalmi szerepét és ezen örökség védelmét bevonja a tervezési programokba;
- b) kijelöljön vagy létrehozzon egy vagy több, a saját területén található szellemi kulturális örökség védelméért felelős szakértői testületet;
- c) támogassa a tudományos, technikai és művészeti vizsgálatok elvégzését, valamint a kutatási módszerek kifejlesztését a szellemi kulturális örökség különösen a veszélyeztetett szellemi kulturális örökség hatékony védelme érdekében;
- *d*) megtegye a szükséges jogi, technikai, adminisztratív és pénzügyi intézkedéseket annak érdekében, hogy:
- (i) elősegítse képzési intézmények létrehozását vagy kiépítését a szellemi kulturális örökség kezelése, valamint az ilyen örökség átadása terén olyan fórumokon és helyeken keresztül, amelyek célja ennek az örökségnek a bemutatása vagy kifejezése,
- (ii) biztosítsa a szellemi kulturális örökséghez való hozzáférést, tiszteletben tartva az ilyen örökség sajátos aspektusaihoz való hozzáférés szokásos gyakorlatát,
- (iii) dokumentációs intézményeket hozzon létre a szellemi kulturális örökség számára, és megkönnyítse az ezekhez való hozzáférést.

14. cikk

Oktatás, a tudatosság erősítése és a szakmai képességek fejlesztése

Minden Részes Állam arra törekszik az összes rendelkezésre álló eszköz igénybevételével, hogy

- *a)* biztosítsa a szellemi kulturális örökség társadalmi elismerését, tiszteletét és erősítését, különösen az alább felsorolt módokon:
- (i) a nyilvánosságot különösen a fiatalokat megcélzó oktatási, a tudatosságot erősítő és tájékoztató programok,
- (ii) az érdekelt közösségeken és csoportokon belüli speciális oktatási és képzési programok,
- (iii) a szellemi kulturális örökség védelme terén kifejtett kapacitásépítő tevékenység, különösen az irányítás és a tudományos kutatás területein, és
- (iv) a tudásátadás iskolarendszeren kívüli formái;
- b) folyamatosan értesítse a nyilvánosságot, az ezt az örökséget fenyegető veszélyekről, valamint azokról a tevékenységekről, amelyeket jelen Egyezmény alkalmazásában végrehajtanak;
- c) támogassa az azoknak a természetben található helyeknek és emlékhelyeknek a védelmével kapcsolatos oktatást, amelyek léte a szellemi kulturális örökség kifejezése szempontjából szükséges.

15. cikk

A közösségek, csoportok és egyének részvétele

A szellemi kulturális örökség védelmében kifejtett tevékenysége keretében minden Részes Állam arra törekszik, hogy a lehető legszélesebb körben biztosítsa az ilyen örökséget létrehozó, megőrző és továbbadó közösségek, csoportok és - bizonyos esetekben - egyének részvételét és aktív közreműködését a kulturális örökség kezelésében.

IV. A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELME NEMZETKÖZI SZINTEN

16. cikk

Az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listája

- (1) A szellemi kulturális örökség megismerhetőségének javítása és jelentőségének tudatosítása, továbbá a kulturális sokszínűséget tiszteletben tartó párbeszéd ösztönzése érdekében az érintett Részes Államok javaslata alapján a Bizottság létrehozza, folyamatosan naprakésszé teszi és nyilvánosságra hozza az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listáját.
- (2) A Bizottság kidolgozza és jóváhagyásra a Közgyűlés elé terjeszti e reprezentatív lista létrehozásának, naprakésszé tételének és nyilvánosságra hozatalának kritériumait.

A sürgős védelmet igénylő szellemi kulturális örökség listája

- (1) A megfelelő védőintézkedések megtétele céljából a Bizottság összeállítja, folyamatosan naprakésszé teszi és nyilvánosságra hozza a sürgős védelmet igénylő szellemi kulturális örökség listáját, és az ilyen örökséget az érintett Részes Állam kérésére felveszi a listára.
- (2) A Bizottság kidolgozza és jóváhagyásra a Közgyűlés elé terjeszti e lista létrehozásának, naprakésszé tételének és nyilvánosságra hozatalának kritériumait.
- (3) Különösen sürgős esetben amelynek objektív kritériumait a Bizottság javaslata alapján a Közgyűlés hagyja jóvá az érdekelt Részes Állammal konzultálva a Bizottság is felvehet ilyen örökséget az (1) bekezdésben említett listára.

18. cikk

A szellemi kulturális örökség védelmét célzó programok, projektek és tevékenységek

- (1) A Bizottság a Részes Államok által benyújtott javaslatok alapján, a Bizottság által meghatározandó és a Közgyűlés által jóváhagyandó kritériumokkal összhangban szabályos időközönként a szellemi kulturális örökség védelme érdekében jelen Egyezmény elveit és céljait szerinte legjobban tükröző, a fejlődő országok különleges szükségleteit figyelembe vevő nemzeti, szubregionális és regionális programokat, terveket és tevékenységeket választ ki.
- (2) A fentiek érdekében a Bizottság megvizsgálja és jóváhagyja a Részes Államoktól beérkező, nemzetközi segítséget igénylő kérelmeket, hogy elkészíthesse az ilyen javaslatokat.
- (3) A Bizottság az általa meghatározott módon a legjobban bevált gyakorlatok terjesztésével segíti e projektek, programok és tevékenységek végrehajtását.

V. NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

19. cikk

Együttműködés

(1) Jelen Egyezmény alkalmazásában nemzetközi együttműködés többek között az információ- és tapasztalatcsere, a közös kezdeményezés és a Részes Államoknak a szellemi kulturális örökség védelme terén tett erőfeszítéseihez nyújtandó segítség mechanizmusának kialakítása.

(2) A nemzeti jog, a szokásjog és szokásos eljárások sérelme nélkül a Részes Államok megerősítik, hogy a szellemi kulturális örökség védelme az emberiség általános érdeke, és ezért vállalják, hogy kétoldalú, szubregionális, regionális és nemzetközi szintű együttműködést folytatnak.

20. cikk

A nemzetközi segítségnyújtás célja

Nemzetközi segítség az alábbi célok elérésére nyújtható:

- a) a sürgős védelmet igénylő szellemi kulturális örökség listájára felkerült örökség védelme;
- b) a 11. és 12. cikk szerinti nyilvántartások elkészítése;
- c) a szellemi kulturális örökség védelmét célzó nemzeti, szubregionális és regionális programok, projektek és tevékenységek támogatása;
- d) bármely egyéb, a Bizottság által szükségesnek ítélt cél.
- 21. cikk

A nemzetközi segítségnyújtás formái

A Bizottság által a Részes Államoknak nyújtott segítségnyújtásnak meg kell felelnie a 7. cikkben meghatározott működési irányelveknek és a 24. cikkben említett megállapodásnak, és a következő formái lehetnek:

- a) a védelem különböző aspektusaira vonatkozó tanulmányok;
- b) szakértők és gyakorlati szakemberek rendelkezésre bocsátása;
- c) a szükséges szakemberek képzése;
- d) normatív és egyéb intézkedések kidolgozása;
- e) infrastruktúra létrehozása és működtetése;
- f) felszerelés és szaktudás biztosítása;

g) a pénzügyi és technikai segítségnyújtás egyéb formái, adott esetben ideértve az alacsony kamatozású kölcsönt és az adományokat is.

22. cikk

A nemzetközi segítségnyújtás feltételei

- (1) A Bizottság kialakítja a nemzetközi segítségnyújtás iránti kérelmek elbírálásának eljárását és meghatározza a kérelemben foglalandó információk körét, mint például a tervezett intézkedések, a szükséges munkák és azok költségeinek becsült értéke.
- (2) Sürgős esetben a segítségnyújtás iránti kérelmet a Bizottság elsőbbségi jelleggel vizsgálja meg.
- (3) A határozathozatal érdekében a Bizottság lefolytatja az általa szükségesnek ítélt vizsgálatokat és konzultációkat.

23. cikk

Nemzetközi segítségnyújtás iránti kérelem

- (1) Bármely Részes Állam kérhet a Bizottságtól nemzetközi segítségnyújtást a területén található szellemi kulturális örökség védelme érdekében.
- (2) Két vagy több Részes Állam közösen is benyújthatja kérelmét.
- (3) A kérelemnek tartalmaznia kell a 22. cikk (1) bekezdésében meghatározott információkat, valamint a szükséges dokumentációt.

24. cikk

A kedvezményezett Részes Állam szerepe

- (1) Jelen Egyezmény előírásainak megfelelően a nemzetközi segítségnyújtást a kedvezményezett Részes Állam és a Bizottság között megkötött megállapodás szabályozza.
- (2) Főszabály szerint a kedvezményezett Részes Állam a lehetőségeinek megfelelően részt vesz azon védőintézkedések költségeinek viselésében, amelyekhez nemzetközi segítséget nyújtottak.
- (3) A kedvezményezett Részes Államnak jelentést készít a Bizottság számára a szellemi kulturális örökség védelmére nyújtott támogatás felhasználásáról.

VI. A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI ALAP

Az Alap jellege és forrásai

- (1) A Szellemi Kulturális Örökségvédelmi Alap (a továbbiakban: Alap) ezennel létrejön.
- (2) Az Alap az UNESCO pénzügyi rendelkezéseinek megfelelően kezelésébe adott vagyonból áll.
- (3) Az Alap forrásai a következők:
- a) a Részes Államok hozzájárulásai;
- b) az UNESCO Általános Konferenciája által e célra előirányzott források;
- c) hozzájárulások, adományok vagy hagyatékok, amelyek származhatnak:
- (i) más államoktól,
- (ii) az Egyesült Nemzetek más programjaiból és szervezeteitől, különösen az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjából és más nemzetközi szervezetektől,
- (iii) közjogi és magánjogi szervezetektől, valamint magánszemélyektől;
- d) az Alap forrásai után járó kamatok;
- e) az Alap javára rendezett gyűjtések és rendezvények bevételei;
- f) minden egyéb olyan forrás, amelyet a Bizottság által az Alapra vonatkozóan kidolgozott előírások lehetővé tesznek.
- (4) A források Bizottság által történő felhasználásáról a Közgyűlés iránymutatásai alapján kell dönteni.
- (5) A Bizottság olyan hozzájárulásokat és egyéb támogatási formákat is elfogadhat, amelyeket meghatározott projektekkel összefüggő általános és meghatározott célokra kell fordítani, feltéve, hogy ezeket a projekteket a Bizottság jóváhagyta.
- (6) Az Alapba befizetett hozzájárulás nem köthető a jelen Egyezmény céljaival össze nem egyeztethető politikai, gazdasági vagy egyéb feltételhez.

26. cikk

A Részes Államok hozzájárulása az Alaphoz

- (1) Bármely önkéntes kiegészítő hozzájárulás sérelme nélkül jelen Egyezmény Részes Államai kötelezik magukat, hogy legalább kétévente hozzájárulást fizetnek be az Alapba, amelynek összegét egy egységes, valamennyi államra vonatkozó százalékos kulcs segítségével a Közgyűlés határozza meg. E közgyűlési döntést a jelenlevő és szavazó azon tagok többségével hozzák, akik e cikk (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot nem tettek. A Részes Államok hozzájárulása semmilyen körülmények között nem haladhatja meg annak az összegnek az 1%-át, amelyet az UNESCO rendes költségvetésébe hozzájárulásként befizetnek.
- (2) Bármely, a jelen Egyezmény 32. vagy 33. cikkében említett állam a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratának letétbe helyezése alkalmával kijelentheti, hogy e cikk (1) bekezdésének rendelkezései nem kötelezik.
- (3) Az e cikk (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett Részes Államnak törekednie kell arra, hogy visszavonja az említett nyilatkozatot az UNESCO főigazgatójához intézett értesítéssel. A nyilatkozat visszavonása azonban az állam által befizetendő hozzájárulás tekintetében csak a következő Közgyűlés időpontjától érvényesül.
- (4) Annak érdekében, hogy a Bizottság hatékonyan tudja tervezni saját működését, az e cikk (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett Részes Államok rendszeresen, de legalább kétévenként fizetnek hozzájárulást, amelynek összege a lehető legjobban megközelíti azt az összeget, amelyet akkor kellene fizetniük, ha e cikk (1) bekezdésének előírásai vonatkoznának rájuk.
- (5) Az a Részes Állam, amely kötelező vagy önkéntes hozzájárulása tekintetében a folyó vagy az azt közvetlenül megelőző naptári évre vonatkozóan hátralékban van, nem választható a Bizottság tagjává; ez a rendelkezés nem vonatkozik az első választásra. Ha az ilyen állam már tagja a Bizottságnak, megbízatása megszűnik a jelen Egyezmény 6. cikkében említett választás időpontjában.

27 cikk

Önkéntes kiegészítő hozzájárulás az Alaphoz

Azok a Részes Államok, amelyek a 26. cikk szerinti hozzájáruláson túl további önkéntes hozzájárulást kívánnak nyújtani, a lehető legkorábban értesítik erről a Bizottságot annak érdekében, hogy az megfelelően tudja tervezni működését.

28. cikk

Nemzetközi gyűjtőakciók

A Részes Államok lehetőségeiknek megfelelően támogatják az UNESCO védnöksége alatt az Alap javára szervezett nemzetközi gyűjtőakciókat.

VII. JELENTÉSEK

29 cikk

A Részes Államok jelentései

A Részes Államok a Bizottság által meghatározott formában és időközönként jelentést terjesztenek a Bizottság elé a jelen Egyezmény végrehajtása érdekében hozott törvényi és jogszabályi rendelkezéseikről és egyéb intézkedéseikről.

30. cikk

A Bizottság jelentései

- (1) A Bizottság a saját tevékenysége és a Részes Államok által a 29. cikkben hivatkozottak szerint készített jelentések alapján jelentést terjeszt a Közgyűlés elé annak minden egyes rendes ülésszaka alkalmával.
- (2) A jelentésről tájékoztatni kell az UNESCO Általános Konferenciáját.

VIII. ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK

31. cikk

Kapcsolat az emberiség szájhagyomány útján terjedő és szellemi örökségének mesterműveiről szóló nyilatkozattal

- (1) A Bizottság jelen Egyezmény hatálybalépése előtt felveszi az emberiség szájhagyomány útján terjedő és szellemi örökségének mesterművévé nyilvánított elemeket az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listájára.
- (2) Ezen elemeknek az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listájára való felvétele nem érinti a 16. cikk (2) bekezdésében meghatározott, a listára való jövőbeni felvételre vonatkozó kritériumokat.
- (3) Jelen Egyezmény hatálybalépését követően további nyilatkozat nem kerül kibocsátásra.

IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás

(1) Jelen Egyezményt az UNESCO Részes Államai alkotmányos eljárásaikkal összhangban megerősítik, elfogadják vagy jóváhagyják.

(2) A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat az UNESCO főigazgatójánál kell letétbe helyezni.

33. cikk

Csatlakozás

- (1) Jelen Egyezmény csatlakozásra nyitva áll minden olyan állam számára, amely ugyan nem tagja az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének, de amelyet a Szervezet Általános Konferenciája csatlakozásra felhív.
- (2) Jelen Egyezmény csatlakozásra nyitva áll az olyan területek számára is, amelyek az Egyesült Nemzetek Szervezete által elismert teljes belső önkormányzattal rendelkeznek, azonban a Közgyűlés 1514. (XV) számú határozata értelmében nem rendelkeznek teljes függetlenséggel, továbbá amelyek a jelen Egyezmény tárgyát képező ügyekben hatáskörrel rendelkeznek, beleértve az ilyen kérdésekre vonatkozó szerződések megkötésének jogkörét is.
- (3) A csatlakozási okiratot az UNESCO főigazgatójánál kell letétbe helyezni.

34. cikk

Hatálybalépés

Jelen Egyezmény három hónappal a harmincadik megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezése után lép hatályba, de csak azon államok tekintetében, amelyek megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratukat ezen a napon, vagy ezt megelőzően letétbe helyezték. Minden más állam tekintetében három hónappal az után lép hatályba, hogy a megerősítő, elfogadó jóváhagyó vagy csatlakozási okiratot letétbe helyezték.

35. cikk

Szövetségi vagy nem egységállami berendezkedésű alkotmányos rendszerek

Az alábbi rendelkezések azokra a Részes Államokra vonatkoznak, amelyek szövetségi vagy nem egységállami berendezkedésű alkotmányos rendszerrel rendelkeznek:

- *a)* jelen Egyezmény azon rendelkezései tekintetében, amelyek végrehajtása a szövetségi vagy központi törvényhozó szerv illetékességi körébe tartozik, a szövetségi vagy központi kormány kötelezettségei megegyeznek azon Részes Államok kötelezettségeivel, amelyek nem szövetségi típusúak;
- b) jelen Egyezmény azon rendelkezései tekintetében, amelyek végrehajtása valamely, a szövetség alkotmányos rendje alapján törvényhozási intézkedések megtételére nem köteles szövetségi tagállam, tartomány vagy kanton illetékességi körébe tartozik, a

szövetségi kormány tájékoztatja e tagállamok, tartományok vagy kantonok illetékes hatóságait az adott rendelkezésekről, és javasolja számukra azok elfogadását.

36. cikk

Az Egyezmény felmondása

- (1) Bármely Részes Állam felmondhatja ezt az Egyezményt.
- (2) A felmondás írásban, az UNESCO főigazgatójánál letétbe helyezett okirat útján történik.
- (3) A felmondás a felmondást tartalmazó okirat kézhezvételétől számított tizenkettedik hónap elteltével lép hatályba. A felmondás annak hatálybalépéséig nem érinti a Részes Állam pénzügyi kötelezettségeit.

37. cikk

A letéteményes feladatai

Az UNESCO főigazgatója, mint jelen Egyezmény letéteményese tájékoztatja a Szervezet tagállamait, a 33. cikkben említett nem tagállamokat, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetét a 32. és 33. cikk szerinti megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratok letétbe helyezéséről, valamint a 36. cikk szerinti felmondásokról.

38 cikk

Módosítások

- (1) Bármely Részes Állam javaslatot tehet jelen Egyezmény módosítására a főigazgatóhoz eljuttatott írásbeli közleményben. A főigazgató valamennyi Részes Államhoz eljuttatja ezt a közleményt. Amennyiben a továbbítás időpontját követő hat hónapon belül a Részes Államok legalább fele kedvezően válaszol a felvetésre, a főigazgató a következő ülésen azt a Közgyűlés elé terjeszti megvitatásra és esetleges elfogadásra.
- (2) A módosítások elfogadásához a jelenlevő és szavazó Részes Államok kétharmados többsége szükséges.
- (3) Jelen Egyezmény módosításait elfogadásuk után a Részes Államok elé terjesztik megerősítésre, elfogadásra, jóváhagyásra vagy csatlakozásra.
- (4) A módosítások csak az azokat megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó, illetve az azokhoz csatlakozó Részes Államok vonatkozásában lépnek hatályba, három hónappal azt követően, hogy az e cikk (3) bekezdése szerinti okiratokat a Részes Államok kétharmada letétbe helyezte. Ezen időpont után minden egyes Részes Állam tekintetében

a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésének napjától számított három hónap elteltével válik hatályossá a módosítás.

- (5) A (3) és (4) bekezdésben leírt eljárás nem vonatkozik a Bizottság tagjainak számáról rendelkező 5. cikk módosítására. Ezek a módosítások elfogadásuk időpontjában válnak hatályossá.
- (6) Jelen Egyezményhez a módosítások e cikk (4) bekezdése szerinti hatálybalépését követően csatlakozó állam, amennyiben nem nyilatkozik eltérően,
- a) az így módosított Egyezmény Részes Államának minősül; és
- b) azon államok vonatkozásában, amelyek tekintetében ezek a módosítások nem hatályosak, a nem módosított Egyezmény Részes Államának minősül.

39. cikk

Hiteles szövegek

Jelen Egyezmény arab, kínai, angol, francia, orosz és spanyol nyelven készült, és az e nyelveken készült szövegeinek mindegyike egyaránt hiteles.

40. cikk

Nyilvántartásba vétel

Az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikkével összhangban az Egyezményt az Egyesült Nemzetek Szervezetének Titkársága az UNESCO főigazgatójának kérelmére nyilvántartásba veszi."